

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้ได้ข้อเท็จจริงของระดับสมรรถนะหลักของข้าราชการส่วนภูมิภาคที่มีระดับตำแหน่งระหว่างปฏิบัติงานถึงชำนาญการพิเศษ หรือเทียบเท่า สังกัดกระทรวงมหาดไทย ในศาลากลางจังหวัดชลบุรี จากการทำความเข้าใจพฤติกรรมพื้นฐานของข้าราชการฯ ตามสมรรถนะหลักที่สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน (ก.พ.) กำหนด ซึ่งจะได้ข้อมูลที่เป็นจริง มีประโยชน์ต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้องสามารถนำไปกำหนดหลักสูตรการพัฒนาศักยภาพ หรือวางแผนการพัฒนาศักยภาพในหน่วยงาน ไปสู่ทิศทางที่เหมาะสมตามสมรรถนะหลักของข้าราชการพลเรือนดังกล่าว โดยมีรายละเอียดเกี่ยวกับวิธีดำเนินการวิจัย ดังนี้

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ข้าราชการส่วนภูมิภาคที่มีระดับตำแหน่งระหว่างปฏิบัติงานถึงชำนาญการพิเศษ หรือเทียบเท่า สังกัดกระทรวงมหาดไทย ในศาลากลางจังหวัดชลบุรี จำนวน 6 หน่วยงาน ประกอบด้วย สำนักงานจังหวัดชลบุรี สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดชลบุรี สำนักงานโยธาธิการ และผังเมืองจังหวัดชลบุรี สำนักงานท้องถิ่นจังหวัดชลบุรี สำนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัดชลบุรี ที่ทำการปกครองจังหวัดชลบุรี จำนวน 127 คน

วิธีการวิจัย

1. การศึกษาจากข้อมูลเอกสาร เป็นการศึกษารวบรวมข้อมูลจากเอกสารต่าง ๆ ทั้งที่เป็นแนวคิด ผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ตามสมรรถนะหลักที่สำนักงาน ก.พ. กำหนด จำนวน 5 ด้าน คือ การมุ่งผลสัมฤทธิ์ การบริการที่ดี การส่งเสริมความเชี่ยวชาญในงานอาชีพ การยึดมั่นในความถูกต้องชอบธรรม และจริยธรรม และการทำงานเป็นทีม

2. การศึกษาข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถาม

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ แบบสอบถามระดับสมรรถนะหลักของข้าราชการส่วนภูมิภาคที่มีระดับตำแหน่งระหว่างปฏิบัติงานถึงชำนาญการพิเศษ หรือเทียบเท่า สังกัดกระทรวงมหาดไทย ในศาลากลางจังหวัดชลบุรี โดยแบ่งเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลส่วนบุคคลของกลุ่มประชากรผู้ตอบแบบทดสอบ จำนวน 6 ข้อ

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามวัดระดับสมรรถนะหลักของข้าราชการส่วนภูมิภาคที่มีระดับตำแหน่งระหว่างปฏิบัติงานถึงชำนาญการพิเศษหรือเทียบเท่า สังกัดกระทรวงมหาดไทย ในศาลากลางจังหวัดชลบุรี โดยแบ่งออกเป็น 5 ส่วน คือ การมุ่งผลสัมฤทธิ์ (Achievement Motivation) บริการที่ดี (Service Mind) การสั่งสมความเชี่ยวชาญในงานอาชีพ (Expertise) การยึดมั่นในความถูกต้องชอบธรรมและจริยธรรม (Integrity) การทำงานเป็นทีม (Teamwork) ซึ่งมีลักษณะเป็นสถานการณ์สมมุติที่เทียบเคียงตามพจนานุกรมสมรรถนะหลักที่สำนักงาน ก.พ. กำหนด ตามรายละเอียดที่ปรากฏใน บทที่ 2 ซึ่งสามารถพิจารณาได้ตามรายละเอียดในภาคผนวกที่ 2 จำนวน 15 ข้อ โดยแบบทดสอบมีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ แต่ละระดับมีน้ำหนักคะแนนดังนี้

มีสมรรถนะหลักในการปฏิบัติงานระดับที่ 5 ให้คะแนน 5 คะแนน

มีสมรรถนะหลักในการปฏิบัติงานระดับที่ 4 ให้คะแนน 4 คะแนน

มีสมรรถนะหลักในการปฏิบัติงานระดับที่ 3 ให้คะแนน 3 คะแนน

มีสมรรถนะหลักในการปฏิบัติงานระดับที่ 2 ให้คะแนน 2 คะแนน

มีสมรรถนะหลักในการปฏิบัติงานระดับที่ 1 ให้คะแนน 1 คะแนน

ทั้งนี้ ระดับสมรรถนะหลักที่ได้กำหนดไว้ข้างต้น เป็นระดับสมรรถนะหลักตามแบบสอบถามเท่านั้น โดยผู้วิจัยจะทำการสลับคำตอบของทุกข้อ ก่อนนำไปใช้เก็บข้อมูล เพื่อป้องกันการคาดเดาของผู้ตอบแบบสอบถามในลักษณะนี้มาก่อน

การสร้างและการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

แบบทดสอบนี้ผู้วิจัยได้สร้างขึ้นเอง มีขั้นตอนในการสร้าง ดังนี้

1. ศึกษาแนวคิดทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เกี่ยวกับการกำหนดสมรรถนะหลักของสำนักงาน ก.พ. จากนั้นนำมากำหนดกรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัย กำหนดนิยาม เพื่อเป็นแนวทางในการสร้างแบบทดสอบ
2. สร้างแบบทดสอบเกี่ยวกับระดับสมรรถนะหลักของข้าราชการส่วนภูมิภาคที่มีระดับตำแหน่งระหว่างปฏิบัติงานถึงชำนาญการพิเศษ หรือเทียบเท่า สังกัดกระทรวงมหาดไทย ในศาลากลางจังหวัดชลบุรี และตรวจสอบเนื้อหาของแบบทดสอบว่าครอบคลุมวัตถุประสงค์หรือไม่

จากนั้นนำไปให้อาจารย์ที่ปรึกษาตรวจสอบเนื้อหา แล้วนำมาปรับปรุงตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษา

3. นำแบบทดสอบที่ปรับปรุงตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษาให้ผู้เชี่ยวชาญอย่างน้อย 3 ท่าน เพื่อตรวจสอบความตรงของเนื้อหา จากนั้นปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญประกอบด้วย

3.1 นายอาจณรงค์ สัตยพานิช พัฒนาการจังหวัดชลบุรี

3.2 นางกัญญา ประเสริฐวิบูลย์ หัวหน้าฝ่ายอำนวยการสำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดชลบุรี

3.3 ดร. ลือชัย วงศ์ทอง อาจารย์ประจำวิทยาลัยการบริหารรัฐกิจ มหาวิทยาลัยบูรพา

4. นำแบบทดสอบที่ได้ไปทดลองใช้ (Try Out) ข้าราชการส่วนภูมิภาค ในศาลากลางจังหวัดชลบุรี ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน เพื่อหาคุณภาพของเครื่องมือ โดยการหาความเที่ยงหรือความเชื่อถือได้ของแบบสอบถาม แบบ Cronbach's Alpha ได้ค่าความเที่ยง หรือความเชื่อถือได้ของแบบสอบถาม เท่ากับ 0.77 ซึ่งถือว่าแบบสอบถามนี้ มีความเชื่อถือได้สามารถนำไปเก็บข้อมูลจริงต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลมีขั้นตอนดังนี้

1. เก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง
2. เริ่มเก็บรวบรวมข้อมูลภายในเดือน เมษายน 2556 ณ ส่วนราชการสังกัดกระทรวงมหาดไทย ในศาลากลางจังหวัดชลบุรี โดยแจกแบบสอบถามในช่วงเช้า และขอเก็บเอกสารคืนในตอนเย็นหลังเลิกงาน โดยใช้วิธีการประสานและขอความอนุเคราะห์เจ้าหน้าที่ของหน่วยงานที่ เป็นกลุ่มเป้าหมายในการเก็บรวบรวมแบบสอบถามไว้ให้

3. ผู้วิจัยแจกแบบสอบถามจำนวน 127 ชุด และได้รับแบบสอบถามที่สมบูรณ์คืนจำนวน 127 ชุด คิดเป็นร้อยละ 100.00

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลสำหรับการวิจัยครั้งนี้ แบ่งการวิเคราะห์ออกเป็น 3 ตอน คือข้อมูลส่วนบุคคลของกลุ่มประชากรผู้ตอบแบบทดสอบ วัดระดับสมรรถนะหลัก และการเปรียบเทียบระดับสมรรถนะหลัก โดยใช้วิธีการประมวลผลค่าทางสถิติด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยเลือกใช้สถิติในการวิเคราะห์เพื่อให้สอดคล้องกับลักษณะของข้อมูล และตามวัตถุประสงค์ ดังนี้

1. ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ อายุราชการ ระดับการศึกษา ประเภทตำแหน่ง ระดับตำแหน่ง ลักษณะงาน ส่วนราชการ วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าความถี่ ร้อยละ
2. ตามวัตถุประสงค์ข้อที่ 1 เพื่อศึกษาระดับสมรรถนะหลักของข้าราชการส่วนภูมิภาคที่มีระดับตำแหน่งระหว่างปฏิบัติงานถึงชำนาญการพิเศษ หรือเทียบเท่า สังกัดกระทรวงมหาดไทย ในศาลากลางจังหวัดชลบุรี โดยใช้ค่าความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
3. ตามวัตถุประสงค์ข้อที่ 2 เพื่อเปรียบเทียบระดับสมรรถนะหลักของข้าราชการส่วนภูมิภาคที่มีระดับตำแหน่งระหว่างปฏิบัติงานถึงชำนาญการพิเศษ หรือเทียบเท่า สังกัดกระทรวงมหาดไทย ในศาลากลางจังหวัดชลบุรี โดยใช้สถิติเปรียบเทียบค่าเฉลี่ย (Compare Means)

เกณฑ์การให้คะแนน

เกณฑ์การให้คะแนน เทียบเคียงตามเกณฑ์ของสำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน โดยตัดสมรรถนะในระดับ 0 ออกไป เนื่องจากไม่บ่งบอกถึงระดับสมรรถนะ ซึ่งสามารถสรุปพอสังเขปได้ ดังนี้

ตารางที่ 3 เกณฑ์การให้คะแนนเทียบเคียงตามเกณฑ์ที่สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน

สมรรถนะหลัก	ระดับสมรรถนะ	คะแนน
ด้านการมุ่งผลสัมฤทธิ์		
1. ความพยายามในการปฏิบัติหน้าที่ราชการให้ดี	มีสมรรถนะ ระดับ 1	1
2. สมรรถนะระดับที่ 1 และสามารถทำงานได้ผลงานตามเป้าหมายที่วางไว้	มีสมรรถนะ ระดับ 2	2
3. สมรรถนะระดับที่ 2 และสามารถปรับปรุงวิธีการทำงานเพื่อให้ได้ผลงานที่มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น	มีสมรรถนะ ระดับ 3	3
4. สมรรถนะระดับที่ 3 และสามารถกำหนดเป้าหมาย รวมทั้งพัฒนางาน เพื่อให้ได้ผลงานที่โดดเด่นหรือแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญ	มีสมรรถนะ ระดับ 4	4
5. สมรรถนะระดับที่ 4 และกล้าตัดสินใจ แม้ว่าการตัดสินใจนั้นจะมีความเสี่ยงเพื่อให้บรรลุเป้าหมายของหน่วยงาน หรือส่วนราชการ	มีสมรรถนะ ระดับ 5	5

ตารางที่ 3 (ต่อ)

สมรรถนะหลัก	ระดับสมรรถนะ	คะแนน
ด้านการบริการที่ดี		
1. สามารถให้บริการที่ผู้รับบริการต้องการได้ด้วยความเต็มใจ	มีสมรรถนะ ระดับ 1	1
2. สมรรถนะระดับที่ 1 และช่วยแก้ปัญหาให้แก่ผู้รับบริการ	มีสมรรถนะ ระดับ 2	2
3. สมรรถนะระดับที่ 2 และให้บริการที่เกิดความคาดหวัง แม้ต้องใช้เวลาหรือความพยายามอย่างมาก	มีสมรรถนะระดับ 3	3
4. สมรรถนะระดับที่ 3 และเข้าใจและให้บริการที่ตรงตาม ความต้องการที่แท้จริงของผู้รับบริการได้	มีสมรรถนะระดับ 4	4
5. สมรรถนะระดับที่ 4 และให้บริการที่เป็นประโยชน์ อย่างแท้จริงให้แก่ผู้รับบริการ	มีสมรรถนะระดับ 5	5
ด้านการส่งเสริมความเชี่ยวชาญในงานอาชีพ		
1. ความสนใจและติดตามความรู้ใหม่ ๆ ในสาขาอาชีพ ของตนหรือที่เกี่ยวข้อง	มีสมรรถนะระดับ 1	1
2. สมรรถนะระดับที่ 1 และมีความรู้ในวิชาการและ เทคโนโลยีใหม่ ๆ ในสาขาอาชีพของตน	มีสมรรถนะระดับ 2	2
3. สมรรถนะระดับที่ 2 และสามารถนำความรู้ วิทยาการ หรือ เทคโนโลยีใหม่ ๆ มาปรับใช้กับการปฏิบัติหน้าที่ราชการ	มีสมรรถนะระดับ 3	3
4. สมรรถนะระดับที่ 3 และศึกษา พัฒนาตนเองให้มีความรู้ และความเชี่ยวชาญในงานมากขึ้น ทั้งในเชิงลึก และเชิงกว้าง อย่างต่อเนื่อง	มีสมรรถนะระดับ 4	4
5. สมรรถนะระดับที่ 4 และสนับสนุนการทำงานของคน ในส่วนราชการ ที่เน้นความเชี่ยวชาญในวิทยาการด้านต่าง ๆ	มีสมรรถนะระดับ 5	5

ตารางที่ 3 (ต่อ)

สมรรถนะหลัก	ระดับสมรรถนะ	คะแนน
ด้านการยึดมั่นในความถูกต้องชอบธรรม และจริยธรรม		
1. มีความสุจริต	มีสมรรถนะระดับ 1	1
2. สมรรถนะระดับที่ 1 และมีสัจจะเชื่อถือได้	มีสมรรถนะระดับ 2	2
3. สมรรถนะระดับที่ 2 และยึดมั่นในหลักการ	มีสมรรถนะระดับ 3	3
4. สมรรถนะระดับที่ 3 และยืนหยัดเพื่อความถูกต้อง	มีสมรรถนะระดับ 4	4
5. สมรรถนะระดับที่ 4 และอุทิศตนเพื่อความยุติธรรม	มีสมรรถนะระดับ 5	5
ด้านการทำงานเป็นทีม		
1. ทำหน้าที่ของตนในทีมให้สำเร็จ	มีสมรรถนะระดับ 1	1
2. สมรรถนะระดับที่ 1 และให้ความร่วมมือในการทำงานกับเพื่อนร่วมงาน	มีสมรรถนะระดับ 2	2
3. สมรรถนะระดับที่ 2 และประสานความร่วมมือของสมาชิกในทีม	มีสมรรถนะระดับ 3	3
4. สมรรถนะระดับที่ 3 และสนับสนุน ช่วยเหลือเพื่อนร่วมทีม เพื่อให้งานประสบความสำเร็จ	มีสมรรถนะระดับ 4	4
5. สมรรถนะระดับที่ 4 และสามารถนำทีมให้ปฏิบัติการกิจให้ได้ผลสำเร็จ	มีสมรรถนะระดับ 5	5

เกณฑ์การแปลผล

ผู้วิจัยได้กำหนดเกณฑ์การแปลความหมายของผลระดับสมรรถนะหลักของข้าราชการส่วนภูมิภาคที่มีระดับตำแหน่งระหว่างปฏิบัติงานถึงชำนาญการพิเศษหรือเทียบเท่า สังกัดกระทรวงมหาดไทย ในศาลากลางจังหวัดชลบุรี เป็น 5 ระดับ โดยพิจารณาจากการหาค่าพิสัยดังนี้

1. หาค่าพิสัย = ค่าคะแนนสูงสุด – ค่าคะแนนต่ำสุด ดังนั้นจะเท่ากับ $5 - 1 = 4$
2. กำหนดช่วงชั้นตามเกณฑ์การให้คะแนน ในที่นี้คือ 5 ระดับ
3.
$$\frac{\text{หาค่าพิสัย}}{\text{ช่วงชั้นที่ต้องการ}} = \frac{4}{5} = 0.80$$
4. กำหนดอัตราภาคชั้นจากค่าที่ได้ในข้อ 3 และให้ความหมาย ดังนี้
4.21-5.00 หมายถึง มีสมรรถนะหลักในการปฏิบัติงานในระดับที่ 5

3.41-4.20 หมายถึง มีสมรรถนะหลักในการปฏิบัติงานในระดับที่ 4
2.61-3.40 หมายถึง มีสมรรถนะหลักในการปฏิบัติงานในระดับที่ 3
1.81-2.60 หมายถึง มีสมรรถนะหลักในการปฏิบัติงานในระดับที่ 2
1.00-1.80 หมายถึง มีสมรรถนะหลักในการปฏิบัติงานในระดับที่ 1